

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

HỮU THỈNH

Tiếng hát trong rừng

TẬP THƠ

Đường tới thành phố

TRƯỜNG CA

Thư mùa đông

TẬP THƠ

Trường ca biển

TRƯỜNG CA

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

HỮU THỈNH

Tiếng hát trong rừng

TẬP THƠ

Đường tới thành phố

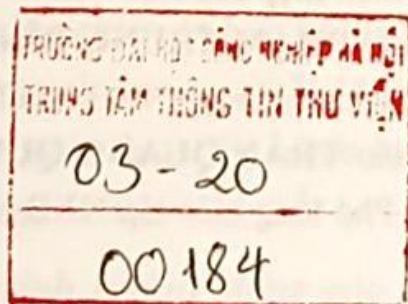
TRƯỜNG CA

Thư mùa đông

TẬP THƠ

Trường ca biển

TRƯỜNG CA

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Nền văn học cách mạng Việt Nam được Bác Hồ đặt nền móng từ những năm đầu thế kỷ 20 và có bước phát triển rực rỡ từ sau Cách mạng tháng 8/1945, đặc biệt là trong sự nghiệp giải phóng dân tộc và xây dựng lại đất nước sau chiến tranh. Đó là thành tựu to lớn và phong phú cả về nội dung, tư tưởng, nghệ thuật và đội ngũ sáng tác. Những tác phẩm văn học kết tinh tài năng, tâm huyết của nhiều thế hệ nhà văn đã đi vào ký ức hàng triệu người Việt Nam, góp phần nuôi dưỡng vẻ đẹp tâm hồn và nhân cách con người Việt Nam, làm giàu có thêm những giá trị văn hóa Việt Nam mà ông cha ta đã dày công xây dựng. Tập đại thành văn học cách mạng và kháng chiến là bức tượng đài kỳ vĩ ghi lại diện mạo đất nước và con người Việt Nam về một thời kỳ vĩ đại của dân tộc, đưa tiến trình hiện đại hóa văn học lên một tầm cao mới.

Nhằm tôn vinh những đóng góp to lớn vào nền văn học cách mạng, Đảng và Nhà nước quyết định trao tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh và Giải thưởng Nhà nước cho các tác phẩm văn học xuất sắc. Tiếp theo bộ sách văn học được Giải thưởng Hồ Chí Minh do Nhà

xuất bản Văn học xuất bản, Nhà nước đã quyết định giao cho Hội Nhà văn Việt Nam và Nhà xuất bản Hội Nhà văn thực hiện dự án “Công bố và phổ biến các tác phẩm văn học được Giải thưởng Nhà nước” (giai đoạn thực hiện 2014 - 2015).

Việc Nhà nước đầu tư xuất bản bộ sách lớn này không chỉ động viên, khích lệ các nhà văn tiếp tục lao động sáng tạo mà còn là công trình thực hiện Nghị quyết 9, Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XI: “Xây dựng văn hóa, con người Việt Nam, đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững của đất nước”. Với ý nghĩa ấy, tác phẩm của mỗi tác giả được trân trọng in riêng; tôn trọng tính lịch sử, tính nguyên bản và thống nhất về quy cách, chất lượng, thẩm mỹ... theo tiêu chí của Chính phủ.

Với lòng trân trọng và ý thức trách nhiệm cao, tập thể cán bộ, biên tập viên Nhà xuất bản đã hoàn thành bộ sách quý với sự cố gắng cao nhất. Bộ sách gồm những tác phẩm của 121 tác giả được trao Giải thưởng Nhà nước qua ba đợt, năm 2001, năm 2007 và năm 2012.

Nhà xuất bản Hội Nhà văn chân thành cảm ơn sự quan tâm và tạo điều kiện của các cơ quan chức năng của Chính phủ, Liên hiệp các hội văn học nghệ thuật Việt Nam, Ban chấp hành Hội Nhà văn Việt Nam giúp đỡ chúng tôi thực hiện dự án quan trọng này.

Xin trân trọng giới thiệu bộ sách đến bạn đọc trong và ngoài nước.

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

Nhà thơ

HỮU THỈNH

TIỂU SỬ

Bút danh khác: Vũ Hữu, Ngôn Thanh.

Họ và tên khai sinh: Nguyễn Hữu Thịnh. Sinh ngày 15 tháng 2 năm 1942. Quê quán: làng Phú Vinh, xã Duy Phiên, huyện Tam Dương, tỉnh Vĩnh Phúc. Dân tộc: Kinh. Chức vụ, đơn vị hiện đang công tác: Bí thư Đảng Đoàn, Chủ tịch Liên hiệp các Hội VHNT Việt Nam, Bí thư Đảng Đoàn, Chủ tịch Hội Nhà văn Việt Nam, Phó Chủ tịch Hội đồng Lý luận phê bình VHNT Trung ương. Hiện thường trú tại: Hà Nội.

Vài nét về quá trình học tập, công tác, sáng tác: Tốt nghiệp phổ thông, vào bộ đội Tăng - Thiết giáp (1963). Nhiều năm tham gia chiến đấu tại các chiến trường Khe Sanh, Đường 9 - Nam Lào (1970-1971), Quảng Trị (1972), Tây Nguyên và Chiến dịch Hồ Chí Minh (1974-1975). Sau 1975: Học Đại học Văn hoá (Trường Viết văn Nguyễn Du khoá I). Từ 1981: Cán bộ biên tập, Trưởng ban Thơ, Phó Tổng biên tập tạp chí *Văn nghệ quân đội*. Từ 1990: Chuyển ngành ra Hội Nhà văn Việt Nam, làm Tổng biên tập tuần báo Văn nghệ.

Đã tham gia Ban Chấp hành Hội Nhà văn các khoá 3, 4, 5, 6, 7. Đại biểu Quốc hội khoá 10, 11. Ủy viên Hội đồng Di sản văn hoá Quốc gia. Hiện là Bí thư Đảng Đoàn, Chủ tịch Liên hiệp các Hội VHNT Việt Nam, Bí thư Đảng Đoàn, Chủ tịch Hội Nhà văn Việt Nam, Phó Chủ tịch Hội đồng Lý luận phê bình VHNT Trung ương, Ủy viên Đoàn Chủ tịch MTTQ Việt Nam.

Tác phẩm chính đã xuất bản: *Âm vang chiến hào* (thơ, in chung, 1976); *Đường tới thành phố* (trường ca, 1979); *Từ chiến hào tới thành phố* (thơ ngắn, trường ca, 1985); *Khi bé Hoa ra đời* (thơ thiếu nhi, in chung, 1985); *Thư mùa Đông* (thơ, 1994); *Trường ca biển* (trường ca, 1994); *Thơ Hữu Thịnh* (thơ tuyển, 1998); *Sức bền của đất* (trường ca, 2004); *Thương lượng với thời gian* (thơ, 2005); *Mùa xuân trên tháp pháo* (bút ký, truyện ngắn, 2009); *Lý do của hy vọng* (tiểu luận, phê bình, 2010).

Ngoài ra còn viết nhiều bút ký văn học, viết báo.

Giải thưởng văn học: Giải A cuộc thi thơ báo Văn nghệ 1975-1976 bài *Chuyến dò đêm giáp ranh*, trường ca *Sức bền của đất*. Giải thưởng Hội Nhà văn Việt Nam năm 1980 với trường ca *Đường tới thành phố*. Giải thưởng Hội Nhà văn Việt Nam năm 1995 với tập thơ *Thư mùa đông*. Giải thưởng văn học ASEAN, 1999. Giải thưởng xuất sắc Bộ Quốc phòng năm 1994 với *Trường ca biển*. Giải thưởng Nhà nước về Văn học nghệ thuật đợt I, 2001. Giải thưởng Hồ Chí Minh năm 2012 với tác phẩm *Thương lượng với thời gian* và *Trường ca biển*.

TIẾNG HÁT TRONG RỪNG

Thơ

Tiếng hát trong rừng

Nhạc làm trong rừng em hát giữa Trường Sơn

Người đời hát cho người sốt rét

Đương ngàn ngàn rừng đẫm máu chảy khét

Cây máu cho người người máu cho rừng

Nhạc ở trong dân dân có gì đâu

Rừng bóng chao nghiêng trước sự dấy mộng mình

Người bóng bốn chân tốt tươi nào động

Tay vẫn tay mình mà tưởng nắm tay ai

Đi trong mây

Tiếng hát trong rừng

Nhạc làm trong rừng em hát giữa Trường Sơn

Người sốt rét hát cho người sốt rét

Đường ngổn ngang đường đất còn cháy khét

Cây mát cho người người mát cho nhau

Nhạc ở trong đàn đàn có gì đâu

Rừng bỗng chao nghiêng trước sợi dây mỏng mảnh

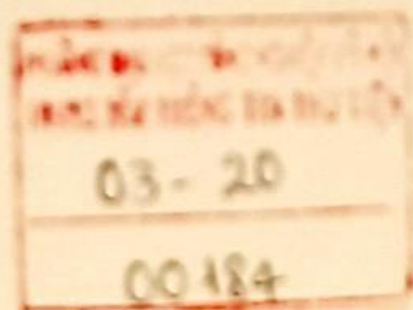
Người bỗng bốn chồn tốt tươi náo động

Tay vẫn tay mình mà tưởng nắm tay ai

Em hát về rừng em hát về cây
Em hát về người đang nghe em hát
Anh bỗng quên vừa qua cơn sốt
Rừng bỗng quên vừa trận bom đau

Anh vịn vào tiếng hát vượt gian lao
Những năm Trường Sơn bạn bè trong trẻo quá
Tiếng hát đi rồi căn hầm còn đó
Thành chiếc hộp đàn giữa lòng đất âm sâu.

Trường Sơn 1974

Đi trong mây

Đi trong mây anh thấy âm em à
Tiếng suối giục nghe khi mờ khi tỏ
Những tâm sự lúc thường nghe chẳng rõ
Đi trong mây tí tách sáng dần ra

Đi trong mây anh nghe tiếng chim
Hồn hậu quá như bàn tay em ấy
Đi trong mây tiếng bom nghe nhỏ lại
Để nhường cho tiếng gậy đập trùng vang

Những bước chân khua rộn cả không gian
Qua dốc đá vịn vai nhau mà bước
Núi tốt bụng đang ngồi xanh phía trước
Đợi đoàn anh vượt nốt đám mây này.

MỤC LỤC

Lời Nhà xuất bản	7
------------------------	---

Tiểu sử	11
---------------	----

TIẾNG HÁT TRONG RỪNG

Tiếng hát trong rừng	15
----------------------------	----

Đi trong mây	17
--------------------	----

Câu cá bên bờ sông Sêpôn	18
--------------------------------	----

Sau trận đánh	21
---------------------	----

Ý nghĩ không vãn	22
------------------------	----

Đêm chuẩn bị	26
--------------------	----

Ngôi nhà của mẹ	31
-----------------------	----

Chiều sông Thương	34
-------------------------	----

Những tiếng chim xuân	37
-----------------------------	----

Sang thu	39
----------------	----

Gửi từ đảo nhỏ	40
----------------------	----

Chuyến đò đêm giáp ranh	43
-------------------------------	----

Giấc ngủ trên đường ra trận	47
-----------------------------------	----

Qua sông	49
----------------	----

Mùa xuân đi đón	50
-----------------------	----

Tắm mưa	53
---------------	----

Chợ chim	55
----------------	----

Mùa hạ đi đâu	57
---------------------	----

Ông	59
Tôi đi bào ngư	60
Bầu trời trên giàn mướp	63
Trở lại mùa xuân	65
ĐƯỜNG TỚI THÀNH PHỐ	67
Chương một	69
NGỌN LỬA CHIẾN TRƯỜNG	69
Những người mới đến	69
Trước mặt là Tổ quốc	80
Xuân 1975	88
Trường Sơn, trong vườn	90
Chương hai	96
TƯ LỆNH	96
Một lần lỡ hẹn	96
Thứ hoa đẹp nhất	101
Câu chuyện trong hầm	104
Văn xuôi một người lính	108
Thơ của chính ủy sư đoàn	111
Chương ba	115
ĐIỆP KHÚC NHỮNG CÂY CẦU	115
Khúc dạo	115
Khúc một: Bàn đạp	117
Đất ru	128
Khúc hai: Cửa mở	129
Đất ru	134
Khúc ba: Thần tốc	135
Đất ru	153
Chương bốn	154

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

TỜ LỊCH CUỐI CÙNG	154
Chương năm	173
TỰ DO	173
Hồi âm	186
THƯ MÙA ĐÔNG	191
Lời thưa	193
Tạp cảm	195
Qua cầu Tràng Hương	196
Mưa đá	199
Trước tượng Bay-on	200
Mười hai câu	202
Cuối năm	203
Phan Thiết có anh tôi	204
Tôi bước vào thành phố	209
Buổi sáng thức dậy	211
Chiếc vó bè	212
Những kẻ chặt cây	214
Người ấy	216
Hỏi	217
Tám câu	219
Em	220
Thơ viết ở biển	221
Thảo nguyên	222
Bình yên	223
Ấm lạnh	225
Em còn nhớ chăng	226
Tạm biệt Sầm Sơn	228
Vu vơ	229

Chăn đà - em ơi	230
Tự thú	232
Đi dưới cây	233
Một ngày	235
Trông ra bờ ruộng	237
Chạm cốc với Xa-in	238
Tho dưới mái hiên	241
Im lặng	242
Hạnh phúc	243
Tìm người	
Thư mùa đông	247
Nghe tiếng cuộc kêu	249

TRƯỜNG CA BIỂN

Chương một	257
Đối thoại biển	257
Lời sóng 1	264
Chương hai	265
Cát	265
Lời sóng 2	276
Chương ba	279
Tự thuật của người lính	279
Lời sóng 3	295
Chương bốn	300
Đất này	300
Lời sóng 4	305
Chương năm	307
Hóa thạch những dòng sông	307
Lời sóng 5	317

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

Chương sáu	321
Bão biển	321

HỒI ÂM

• Hữu Thịnh <i>Đường tới thành phố</i> - Vũ Quần Phương	331
• Đọc trường ca " <i>Đường tới thành phố</i> " - Trịnh Thanh Sơn	348
• Đọc " <i>Trường ca biển</i> " của Hữu Thịnh - Nguyễn Thụy Kha	366
• Thơ Hữu Thịnh - Một hướng tìm tòi và sáng tạo từ dân tộc, đến hiện đại - Lý Hoài Thu	377
• Mô-típ thời gian, mô-típ thiên nhiên trong thơ Hữu Thịnh - Hoàng Ngọc Hiến	391
• Hữu Thịnh và quá trình tự đổi mới thi ca - Nguyễn Đăng Điệp	401
• Chất dân gian thấm đẫm trong " <i>Sức bền của đất</i> " Vĩnh Nguyên	422
• Xây những cây cầu, đập tan giới hạn: Thơ Hữu Thịnh Bruce Weigl	436